

SLOVENSKI NAROD.

Izbira vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemar na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi samšpon, plača na vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemško celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo bres istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanih se plačuje od petekostopne peti-vrste po 14 h, če se oznanih tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovi ulici št. 5. — Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanih, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezno številko po 10 h.

Upravljanju telefon št. 85.

Slovenski dnevi v Petrogradu.

I.

V Petrogradu, 1. jun.

Slovenec, živeč že desetletja na Ruskem, že dolga leta nisem imel nobenega stika s svojo domovino. Po stal sem apatičen in nisem se brigal za politične odnose niti tu v svoji novi domovini, se manj pa za razmere doma na Slovenskem.

Iz te letargije so me prebudili prekrasni slovenski dnevi, ki smo jih preživeli pretekli teden tu v Petrogradu.

Človek bi ne verjel, kakšne spremembe so nastale v teh kratkih dneh v mišljenu in čuvstovanju ruske javnosti. Slovenska ideja je preje samo tela, za njo se je navduševal samo ozek krog najbolj prosvetljenih mož, a sedaj, ko so ji podali novega netiva k nam došli avstrijski poslanci, vzplamela je v mogočen, neognjen zubelj, ki je razvnel vso rusko javnost ter jo vkljenil v nerazrušne sponde za vse sinove matere Slave edino spasonosne slovenske ideje.

Moje pero je preokorno, nimam več toliko v oblasti slovenskega jezika, da bi mogel primerno opisati ta silni preobrat, ki je nastal v zadnjem času v javnem življenju na Ruskem in dosegel svojo kulminacijo v posvetovanju ruskih »dejatev« s slovenskimi delegati iz Avstrije.

Speča slovenska zavest, ki je kaže oriskra tla na površju ruske duše, je vzplamela, se razzarila ter se hipoma razvila v mogočen plamen, ki ga ni več moči ugasniti in naj se proti njemu zarote vse peklenske sile!

Poročal sem vam že na kratko o sprejemu in prvih konferencah poslancev dr. Kramára, Hribarja in dr. Hlibovickega, preostaja mi torej samo še poročati o slavnostih in posvetovanjih dne 29. in 30. maja.

Ker je Slovanom sovražno časopisje raztresilo v prozornem namenu, slovenski stvari škodovati, vest, da je sestanek slovenskih poslancev z ruskimi in poljskimi žurnalisti policija razgnala, hočem najprvo poročati o tej, v uredništvu »Slova« se vršeci konferenci. To posvetovanje je sklical bivši trgovinski minister M. M. Fedorov, sedanji lastnik in glavni urednik dnevnika »Slovo«.

Prvi je govoril Fedorov sam, ki

je pozdravil goste v imenu ruskega časopisa ter naglašal potrebo, da se združijo ruski in slovenski žurnalisti v eno močno, enotno falango.

Poslanec Ivan Hribar je z ozirom na izvajanje Fedorova poudarjal, da so najpraktičnejša pot k temu edinstvu časnikarski kongresi, ki so najugodnejše sredstvo za medsebojno zbljanje in spoznavanje. Nadalje je neobhodno potrebno ustavoviti slovenski korespondenčni urad in sicer na praktični podlagi in sicer po ameriškem vzorcu na komercialnem temelju.

Poslanec dr. Kramař se je zahvaljeval ruskim listom za naklonjenost in izdatno pomoč, ki jo nuditi časopise njemu in njegovima tovaršema pri započetih akcijah glede vse-slovenskega kongresa; nadalje je kazal na potrebo tesne združitve slovenskih časnikarjev ter ustavovitev slovenskega korespondenčnega urada ter naglašal, da bo tak zavod našel najizdatnejšo podporo tudi pri francoskih, italijanskih in ameriških listih.

M. M. Fedorov je naznani, da bo v kratkem rešeno vprašanje o shodu ruskih žurnalistov. Čim bo to vprašanje rešeno, se ruski časnikarji takoj pridružijo organizaciji svojih ostalih slovenskih kolegov.

Dr. Kramař je vnovič naglašal, da je treba vso stvar postaviti na praktični temelj ter dosegči, da bodo russki in slovenski listi interesantne vesti lahko med sabo zamenjevale.

Na to je izdajatelj »Slova« Fedorov sprožil vprašanje o časnikarskem shodu v Ljubljani ter priporabil, da je vsekakor potrebno, da se tega kongresa udeleži čim največ predstaviteljev ruskega časopisa.

Poslanec Hribar je v imenu ljubljanskega mesta in v imenu časnikarjev, združenih v »Društvu slovenskih književnikov in časnikarjev«, vabil ruske žurnaliste, naj se udeleži III. kongresa slovenskih časnikarjev, ki bo sredi meseca septembra tekočega leta v Ljubljani.

Urednik »Moskovskih Vjednosti« prof Budilovič je izrazil bojazen, da bi avstrijska vlada morda zabranila sodelovanje ruskih časnikarjev na tem kongresu. Dr. Kramař je to bojazen razpršil, naglašajoč, da je docela izključeno, da bi avstrijska oblast le pomisli na to, da bi zbranjevala russkim gostom sodelovati na kongresu »Osredne zveze slovenskih časnikarjev«. S tem je bilo posvetovanje končano in navzoči

Najemnik svoje hiše je pravocasno odpovedala in ko je bila hiša izpraznjena, je poslala staro Katro, da jo spravi v red. Nihče naj bi ne vedel za njen prihod.

Bil je lep jesenski dan, ko je došpela v mesto. Na kolodvoru sta čakala edina izvoščka, ki sta bila v mestu. Spoznala sta Faniku in jo pozdravila površno, videč v njej samo hčer tistega Marolta, ki si je bil vzel življenje. Nikomur se ni sanjalo, da je Fanika postala med tem bogata.

Fanika je šla pes v mesto. Počasi je stopala po prashi cesti. Ko je prišla med hiše, je videla, da se je odpiralo vse polno oken, s katerih so jo motrili radovedni pogledi. Tu in tam so jo ljudje spoznali. Fanika je to videla na njih obrazih. Tudi iz prodajalne so stopili prodajalci in prodajalke na prag in gledali za njo in šepetale vpraševali, kdo da je to ali pa če so Faniko spoznali, pogrevati žalostno historijo o njem očetu.

Od farne cerkve je cesta ravno tekla in že od daleč je Fanika spoznala svojo hišo in videla tudi delavnično mizarjevo. Sreča ji je začelo hitreje biti, postalo ji je toplo v duši, nekako ponladansko in kriji je rdečila upadla lica. Nenote je vrgla skrbben pogled na svojo novo obleko in v vsako okno je pogledala, da vidi, kako ji stoji novi klobuk. Prvič od pogreba strica Antona ni bila oblečena v žalno obleko; da, njeni obleki ji je dobro pristojala, vse je bilo ta-

uredniki so sklenili, da se udeleži ljubljanskega kongresa kolikor mogoče v polnem številu.

Državni zbor.

Dunaj, 3. junija. Današnja seja je bila v znanimenju dogodka na vseučiliščih. Položaj je zopet skrajno napet. Klerikali in krščanski socialisti zahtevajo čimdalje burjuje glavo naučnega ministra, in voditelji krščanskih socialistov napenjajo vso politično spremnost, da bi preprečili razkol v stranki. Dočim pa klerikali rujejo proti svobodnim načelom in predmetom na vseučiliščih, so ravno danes poslali poslanca Bielohlaweka, da je zagotavljal v parlamentu, da je njegova stranka zvesta nemški »Gemeinbürgschaft« ter se hoče vedno zavzemati za nemško politiko.

V začetku seje je poslanec Dobernig predlagal, naj se § 55. državnega ljudskošolskega zakona spremeni tako, da se dohodki učiteljem povsod odmerijo tako, da morejo učitelji posvečati vse svoje moči svojemu poklicu ter morejo tudi svojordobinostanu primerno preživljati. Za take najmanjše dohodke je smatrati plača državnih uradnikov štirinajstih činovnih razredov, in sicer tako glede službenih prejemkov kakor tudi penzije.

Potem se je nadaljevala proračunska debata. Poslanec Spadar (Italijan) je izjavil, da morajo vsi nemški narodi odločno protestirati proti invaziji nemških uradnikov. Nadalje je zahteval ustavovitev italijanske pravne fakultete v Trstu. — Poslanec dr. Kreck je protestiral proti sproženi misli, naj bi se mescanske stranke združile proti socialnim demokratom. Po njegovem mnenju tiči za klicem po združitvi proti socialnim demokratom strah pred socialno-političnim delovanjem parlamenta. Parlament se mora napraviti sposobnega za rešitev velikih nalog, kakor so jezikovni zakon, ureditve razmerja z Ogrsko in socialno-politične reforme. Končno je zahteval, naj preneha vse svoje moči svojemu poklicu ter morejo tudi svojordobinostanu primerno preživljati.

Razprava se bo nadaljevala jutri.

Štrajk na vseučiliščih.

Dunaj, 3. junija. Danes se začne štrajk na vseh dunajskih visokih šolah. Istotako so ustavljeni predavanja na nemških teknikah v Pragi in Brnu ter na nemškem vse-

nčilišču v Pragi, dočim se Čehi še niso pridružili štrajku. Na vseučilišču v Černovicah se začne štrajk jutri. Vlada ne misli proti štrajku, temučim dijakom prestrogo postopati, temučim jim najbrže zaračuni ves semester. Inomoško vseučilišče se otvorja po binkoštih in takrat skoraj gotovo poneha štrajk na vseh visokih šolah.

Iz parlamentarnih odsekov.

Dunaj, 3. junija. Železniški odsek je sklenil danes po daljši debati, predlagati državnemu zboru zgraditev železnic Gleisdorf - Hartberg na Štajerskem in podaljšanje železnic čez »Wechsel« do Adrie.

Justični odsek je odobril spremembo glede zakona o porotniških imenikih. Za poročevalca pred parlamentom je izvoljen poslanec dr. Zazarški.

Socialno-politični odsek je izvolil pododsek za izdelanje zakona o pokojninskem zavarovanju privavnih uradnikov.

Ban Rauch odstopi.

Budimpešta, 3. junija. Baron Rauch je bil včeraj v spremstvu podbana Czernovicha pri ministrskem predsedniku dr. Wekerlu. Med banom in ministrskim predsednikom so nastale baje nepremostljive diference.

Zagreb, 3. junija. »Hrvatska« je izvedela baje iz popolnoma zanesljivega vira, da bo ban Rauch odstopil že v najkrajšem času. Konflikt med banom in ogrsko vlado je nastal baje zato, ker dr. Wekerle zaheta, naj Hrvatska prispeva za zgradbo liške železnic osem milijonov krov. Ban pa stoji na stališču, da je ta železница že financirana in zagotovljena z junktivom med Avstrijo in Ogrsko. Ta železница se mora zgraditi ne zaradi Hrvatske, temučim ker jo zahtevajo interesi monarhije. Takoj po odstopu bana Raucha se razpišejo nove volitve.

Konflikt med Perzijo in Rusijo poravnан.

Petrograd, 3. junija. Perzidska vlada je sprejela ultimatum, ki ga je stavil general Snarski v imenu ruske vlade ter prosila za mir. S tem je mejni konflikt med obema državama vsaj pačasno poravnан.

Reforme za Macedonijo.

Petrograd, 3. junija. Angleška vlada je poslala Rusiji nove predlogje glede reform v Macedoniji.

Ti predlogi ne zahtevajo nič novega, temučim le nekatere izpopolnitve ruskih načrtov. Ruska vlada sprejme angleške predlogje že v nekaterih dneh, nakar se predloži v odobrenje Franciji, Italiji, Nemčiji in Avstriji, potem pa se izroči Turčiji.

Vstaši v Macedoniji.

Sofija, 3. junija. Pretekel nedeljo je srbska četa napadla bolgarsko vas Tlaminci na bolgarsko-turški meji, jo začgala ter pomorila več mož, žen in otrok.

Cagliari, 3. junija. Pri Kavali v okraju Drama so grški vstaši napadli 18 Bolgarov ter jih z revolverji šest ustrelili, dva pa težko ranili.

Veleizdajska zarota v Črni gori.

Cetinje, 3. junija. Včeraj so bili zaslišani bivši ministra Jurović, Žerović in bivši ministrski tajnik Piletić. Vsi trije so se zavgorjali, da temeljijo vse obdolžitve na praznih sumničenjih in izvedbah nekaterih jim sovražnih soobtožencev, v resmici pa niso imeli nikakih zvez z zarotniki.

Vstaja na Samosu in velesile.

Carigrad, 3. junija. Velesile, ki imajo vrhovno varstvo nad otokom Samosom, so posredovali pri turški vladi zaradi dogodkov na otoku. Francoski in angleški konzul sta pri ministru zunanjih del ustno zahetvala, da se organizirati statut ne krši ter se naj turško vojaštvo takoj odpokliče, kakor brž bo narejen na otoku red. Isto je zahteval danes tudi ruski poslanik. Minister je odgovoril, da bo turško vojaštvo moralno nekaj časa ostati na otoku, ker se kmalu skliče narodna skupščina.

Solun, 3. junija. Pet turških vojnih ladij je s topovi poldrugo uro obstreljivalo glavno mesto Vathy, ki je začelo na mnogih krajih goreti. To je prebivalce znova razčačilo, da so zbežali k vstašem. S tem je knez tudi prelomil svojo obljubo, ki je dal v proklamaciji na narod.

Cez hril in dol na Trubarjev rojstni dom.

Prijatelj! poznaš Trubarjev rojstni dom, poznaš li kraje, kjer je tekla zibelka prvemu slovstveniku? Če ne, vzemi v roke popotno palico, v

mladu žena gledala, kaj da pomeni ta ginjenost, Matijeu pa je postalno vroče, ker se mu je nekaj začelo svitati, nekaj kar je mislil, da je že davno pozabljeno. Samo mali Matijček ni videl solza, videl je v Faniki samo lepo oblečeno tujko, ki je bila takoj prijazna, kakor še nikdar nobena z njim, in zato se je zaupno stisnil k njej in ko ga je poljubila na čelo, jo je skrivnostno vprašal: »Ti gospa, ali imaš kaj eukrčkov?«

»O da, za vaju dovolj,« je smehljajoč se med solzami rekla Fanika in je otroka novič k sebi stisnila.

S solzami v očeh in z zakasnjenim usmehom na velih ustnih, je Fanika prestopila prag svoje hiše, a s trdnim sklepom v sreu, da ostane ta hiša njen prebivališče.

Od tega dne si je Fanika uredila svoje življenje tako, kakor je bilo nekdaj, ko so živelj še starši. Le vsak mesec enkrat je šla z doma za kupčijskimi posli, sicer je živilje ne samotarice. Mestjani, izvedeni za njeno bogastvo, so se ji pač začeli bližala in tudi snubci so začeli trkati na njena vrata, a Fanika je vse na kratko odpravila. Občevala je samo z Matijcem in njegovo ženo in z njima otrokom. V mestu so govorili o Faniki, da je grda in skopa stara devica, a Fanika ni marala za to, njej je bilo dovolj, da sta jo Matijčeva dečka takoj veselo klicala: Teta Fanika.

ko koketno narejeno, kakor za mlado gospo.

Z negotovimi koraki se je bližala Fanika svoji hiši. Na cesti ni bilo nikogar. Iz mizarjeve delavnice se je čelo Faniki izza prejšnjih let tako dobro znano žaganje in razbijanje, iz hišice mitničarskega prejemnika pa se je čelo eviljenje onemoglo harmonike. Vse je bilo nespremen

sreču nekaj dobre volje, pa hajdi z menoj!

Grevca tjakaj v prelepi božji svet, hodila bova po senčnih stezah, po belih cestah, ob bistrih studenčkih, po gorskih vrhah, zdaj po bohotinah dehtčnih senožetih. Vse ceste vodijo v Rim, a mnogo lepih potov vodi tja na dom slovenskega pravaka, na Dolenjsko Rašico.

Verniki Izlama romajo vsaj enkrat v svojem življenju tjakaj v Mečku k grobu svojega proroka. Tako bodi tudi dolžnost vsakega zavednega Slovencea, da tudi on vsaj enkrat v svojem življenju romata v kraj, za nas Slovence svet, kjer je v borni kmečki hišici ugledal luč sveta prvi proti temi boreči se slov. reformator; prvi svetovno-slovenči slovenski propovednik, prvoroditelj kulture in napredka, oče slovenskega slovstva; prvi, ki je z gesmom »et omnis lingua confitebitur deo«, »in vsak jezik bo hvalil Bogac, dal slovenskemu jeziku enako veljavno v cerkvi z drugimi jeziki; prvi začetnik bratskega edinstva vseh Jugoslovanov, zlasti pa Slovencev in Hrvatov.

In dne 8. junija, na binkoštni ponedeljek, praznuje slovenski svet 400letnico rojstva tega duševnega velikana. Pojdimo Slovenci na Rašico. Dolžnost osobito ljubljanskih in dolenjskih Slovencev je, da pohite ta dan dolni v prijazno zagorsko vasico, dolenjsko Rašico. Solnce 8. junija ne sme zaiti za vrh Turjaških gor, ne da bi bili vsaj v svojem sreču in mislih na Trubarjevem domu.

Vam vsem, ki ste se odločili dne 8. junija pohititi na Rašico in Vam vsem, ki ste primorani to pot odložiti na ugodnejši čas, naj po teh splošnih opazkah veljavjo nastopne vrstice kot vodnik na Trubarjev rojstni dan. Namen teh vrstic je, da se po njih vsakdo tudi za poznejše izlete lahko orientira, katero pot mu je hodiči, da vidi in spozna, kje je bil Trubar doma.

Torej po kateri poti krenemo?

Vsem ljubljanskim izletnikom, pa tudi onim, ki pridejo iz Dolenjske in drugih krajev, se priporoča jutranji dolenjski vlak do Škofljice; razliko med prihodom vlakov iz Ljubljane in onim z Novega mesta, ni velika, ker je kakor znano, križišče obenih vlakov že na Šmarji, torej le eno postajo vmes. To priporočamo že zato, ker je ta partija, kakor se kmano prepričamo, najugodnejša in najzanimivejša; dalje tudi zato, da izletniki v čim večjem številu skupaj potujejo. Dolenjski vlak gre ob 7. uri 7 minut zjutraj z južnega in ob 7. uri 18 minut z dolenjskega kolodvora; ob 7. uri 36 minut je že v Škofljici; dočim pride nasprotni vlak ob 8. uri 6 minut tja. Gorenjeni imajo za dolenski vlak posebno ugodno vezzo. Sestanek vseh z dolenjskim vlakom došlih, kakor morda tudi že preje peš čez Golovec potujočih izletnikov, se določi pri znani narodni gostilni g. Ogorevcu v Škofljici (na »zgeganom studenec«). Od tu peljeti čez Turjak na Rašico dve poti. Treba se torej odločiti za eno ali drugo. Da pa se bo za to ložje odločilo, očrtamo eno kot drugo pot. Tako si potem lahko vsakdo izbere, katera pot mu bolje ugaaja.

Najzanimivejša in najugodnejša je pot čez Želimlje (cesta v Kočevje) po diveni Želimljiški dolini do Pod Turjaka, od tod po lahko dostopnih stezah vrh Turjaka. Ne bo mužal, kdor si izvoli to partijo. Želimljiška dolina sama na sebi je že nekaj posebnega, žal, le premalo znamena. Lepa ravna cesta, sprva ob meji barja in robu gorskih razrastkov

škofljisko-šmarskega gričevja, vodi ob brega pod Pijavo gorico skoraj v enomer v prijetni hladni senci tik ob vznožju Turjaškega pogorja in zdaj desno, zdaj levo ob bistrji Želimljiški, oziroma njenih mnogoštevilnih dotokih in studenčih. Čim bliže Turjaku, tem tesneja, pa tudi tem dinjeva postaja dolina. Kakor bi zašel popolnoma v drugo deželo, je ves ta Želimljiški svet: ljudje in obdelana zemlja in vsa priroda okrog. Ali enkrat, to se pravi blizu Pod Turjakom, kako iznenadenje. Baš v najdivnejem kraju dobis napis »Weisse und neue na menda lovski hiši in malo dalje pri izbornem slikovitem viru ob cesti, drugi napis »Quelle und neue, na samotni gostilni. Zivi li todi nemški rod? Da, ali na slovenski zemlji! To bi bila pešpot od 3 do 3½ ure. Komur bi bila ta pešpot odveč, naj si vzame v Škofljici voznička, ter se da peljati do Pod Turjaka. Tisti nekaj korakov na vrh pa kaj lahko vsakdo peš napravi. Sicer se pa lahko po ridah pelje do vrha. Ta partija se posebno priporoča; prizor se menja druga za drugim, same veš kaj bi preje občudoval, ali bližino ali divni razgled na daljne hribbe. Tam zadaj, od koder pride izjanska cesta, ki se za Pijavo gorico strne z našo, je hrib in vas Kremencu kot slikoviti levi bręg Želimljiške doline. Takoj za njo se vidijo sledovi druge doline, »Draga« imenovane. Lepa dolinica! Nje posebni okras je pet velikih ribnjakov, vrednih, da si jih ob drugi prilikl oglедate. Koncem doline je velika opekarica na par. Višje gori od Kremence je Šarsko selo in naprej proti Golom, vas Klado. Najbolj pa mika v vabi hrib v cerkvica Golo (652 m). Golo je izmed vseh gorov na Kranjskem edini znani vrh, na katerem je župnik Mencinger okoli leta 1870. prvi opazoval zanimiv prirodnih pojavit: globoj, to je barvnoroba megleša podoba, v kateri gledaš rano pri sončnem vzhodu svoso lastno senco 30 do 40 mdaleč na vrhu prirezane goste megle.

(Konec prihodnjic.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. junija.

Zborovanje slovanskih poslancev na Dunaju. Včeraj popoldne ob 4. so sklicali poslanci dr. Kramar, Hribar in dr. Hlibovicki slovanske poslance vseh strank na skupno zborovanje, da jim poročajo o uspehu svoje akcije v Petrogradu. Udeležilo se je zborovanja okrog 100 poslancev. Navzoči so bili poslanci vseh slovanskih strank razen slovenskih klerikalcev. Poročilo o uspehih slovanske deputacije v Petrogradu je podal dr. Kramar. Med drugim je omenil, da se priredi l. 1911. vseslovenska razstava v Moskvi, za katero so že zagotovljena denarna sredstva, da se ustavovi velika slovenska bančka in da se skliče 12. julija t. l. v Pragi kongres slovanskih delegatov. Poslanci so poročili vzeli z navdušenjem na znanje ter sklenili, da se imata parlamentarni odbor za prireditve vseslovenskega kongresa prenoviti v parlamentarno komisijo, obstoječo iz 15 članov. V to komisijo se naknadno še izvolijo 4 Poljaki, 4 Čehi, 1 Slovenec (klerikalec), 1 Hrvat, 1 Srb in 1 Malorus.

Z ozirom na včerajšnjo notico o »Jubilejskem sprevodu« se nam piše iz krogov narodnih dam, da se jih je pač pozvalo, naj stopijo v odbor za prireditve jubilejske sprevoda, a da so dame udeležbo in sodelovanje

odklonile z ozirom na to, ker so tudi češke narodne dame odklonile sodelovati pri jubilejskem sprevodu na Dunaju.

Veliki odbor za prireditve ljudske veselice na Gradu ima jutri v petek 5. t. m. ob polu 11. dopoldne sejo v mestni posvetovalnici na magistratu. Čestite dame in gospodje, ki so bili v veseljenem odboru pri prireditvi velike Prešernove veselice, se prosijo, da se udeležte te seje. Okrožnica se jim dostavi danes po poldne.

Velikodusnost dr. Šusteršiča. Doslej še nismo nikdar slišali, da bi bil milijonar dr. Šusteršič kdaj kaj daroval v kak namen. Da v narodne namene ničesar ne daruje, je znana stvar in tudi ni pričakovati o tem človeku, da bi v tem ozirom kdaj spremenil svoje ravnanje. Pa tudi za druge namene doslej ni imel denarja, niti vinarja še ni dal od sebe. On je imel vedno le grablje, s katerimi si je množil z žulji dobrega slovenskega ljudstva blagajnico premoženje. Te dni je pa dr. Šusteršič ordinil petdeset krone za jubilejni sprevod na Dunaju! Petdeset kron! Moževa skopost se vidi tudi tukaj! Kaj je milijonarju 50 kron! Nič! Ampak že to je veliko, da je dal in lahko se reče — vsaj on misli tako — da je s tem darom pokazal jako veliko velikodusnost!

Poslane dr. Benkoviču. Z idanega mosta se nam piše: V nedeljo, dne 31. majnika 1908 je bil v Radecu pri Zidanem mostu javen društveni shod krščansko-socialnih železničarjev. Shod sta sklical poslanci dr. Benkovič in Gostinčar skupno z loškim in radeškim župnikom. Mimogrede povedano, bili so vsled zmedenosti (ali je to strah na pravil?) teh odrešiteljev našega delavstva naznani na politično oblast obenem tile shodi: 1. Javen ljudski shod, 2. javen društveni shod in 3. brzjavno naznjanen shod po § 2. in to od poslance dr. Benkoviča! Posebej je bilo izdanih še dvoje vabil na ustavnih shod, eno po § 2., eno brez tega nesrečnega §! Ni naš namen tukaj popisovati, kako se je ta shod vršil, omenjeno bodi samo, da je moral navoziti vladni komisar shod zaključiti, in da so ljudje po shodu govorili: »Na, takega teatra pa še ni bilo v Radecu!« S tem budi o tem shodu povedano vse ter preidemo k oni točki, ki se nas tiče. Predvsem vprašamo tukaj poslance dr. Benkoviča, kako pride on, kot poslanec našega, oziroma svojega volilnega okraja, do tega, da je šel kakor mačka okoli vrele kaše na Kranjsko ter tam sklical shod za štajerske, to je za delavstvo svojega volilnega okraja? Ali je samo zato naš poslanec, da hodi tukaj sem le zgago in nemir povzročevat? Kje ste pa bili takrat, ko se je po vsem slovenskem naprednem časopisu rotilo naše poslance, naj se vzamejo za to, da dobi Zidan most slovenskega nadučitelja? Ali vas ta stvar ni malo ni brigala? Da, da, g. doktor, zavzemati se za tako eminentne narodne koristi, to vam je deveta brig! Pajdašti se z nekim Milavcem, vam bolj prija, želimo samo, da bi vam tudi dobro teknilo. Kako žalostna figura ste bili na tem shodu, prav v srce ste se nam smilili! Pa kako bi se tudi vi v tem okraju vzemali za narodne koristi, ko ste pa začasa volitev za par beraških nemških glasov izdali tukajšnje Slovence! S tem svojim junashkim činom pomagali ste postaviti močan steben namškega mostu do Adrije. Tako požrtvovalnemu možu ter vrlemu rođljubu, kakor je gospod Roš, ste pa

la sosedka, kajti fantov oče ga je večkrat zagnal k ogljarjem ali drugam, da se vadi.

Kar je že Julka kot otrok obeta, je izpolnila: šestnajst let stara je bila najlepše deklē deset ur hoda. Bahatčasta nekoliko je res postal — so rekli ljudje — o to je bilo v krvi. To nelepo lastnost je imela po materi, ki je pa bila svoje dni le dekla. Jakčeva mati pa je bila, dasi zelo premožna, skromna, in to je spodnji Brdnico bodlo. Iz dečka je postal mladenič, zastaven in skočen kot jelen. In bil je ljubezniv; trdil je to vsak, ki ga je poznal. Oba mladata sta se videvala odslej le še na nedeljo in praznik, dasi je Julkina mati i temu skušala v okom priti. Pa ni šlo. Stara je že postala, malo okorna in ni mogla spremišljati Julke na mašnem potu. No, in ljudje so videli Jakea in Julko vedno pred cerkvijo skupaj. Nazaj sta hodila po smrečju in bukovju vedno sama in lahko da kateri kdaj ni prav postavil besede, kajti skoro redno je prihajala Julka malobeseden domu in večkrat sta se ločila brez pozdrava. Nekaj je vsaki pot prišlo, kar jima je vedno kalilo radost ljubezni.

Minevala so leta in zopet so prili zeleni travniki — Binkoški — lepa, krasna nedelja. Iz bukovja, koje ga še mlado listje se je svetlikalo v solnec liki zlato, so se glasili ptičev pevski zbori in prepel je že ob dveh

škodovali na ugledu. Ali vas še zmeraj ni nič sram? Da, Benkovič je res pravi tič! — Na pošti na Zidanem mostu je razpisano dvoje mest, in sicer: mesto poštnega oskrbnika in mesto poštnega kontrolorja. Tukaj, gospod poslanec, je za vas gradiva dovolj. V prejšnjih letih so bili tukaj nastavljeni večinoma le slovenski uradniki, a sedaj? Sedaj imamo le e n e g a slovenskega uradnika ter enega slovenskega oficijanta, in to v popolnoma slovenskem okraju. Ali ni to pravi pravcati škandal! Ker pa že vnaprej vemo, da v tej zadevi naš poslanec ne bo storil nobenih kolakov, kar bi bila sicer njegova prokleta dolžnost, zato se obračamo tukaj do vseh drugih poslancev, da v tej zadevi kaj ukrenejo, in sicer takoj! Se mudri! Po toči zvoniti je prepozno. Prosim to reje.

Razsodba upravnega sodišča glede prispevkov celjskega okrajnega zastopa k gradnji celjskega vodovoda. Kakor znano, je vladni komisar Lehmann, ki je po razpustitvi okrajnega zastopa celjskega prevzel začasno tega posla, izdal sklep, da mora celjski okrajni zastop 40 let zaporedoma plačevati po 2000 kron za vodovod mesta Celje. Da je vsled te nasilnosti na žep slovenskih davkoplačevalcev, ki bi naj z 80.000 kronami pomagali k gradnji celjskega vodovoda, nastala huda kri, je čisto naravno. Interesiranci so vložili pritožbo na deželnini odelovalci, ki jo je pa zavrnili in potrdil Lehmannov sklep. Pritožba na upravno sodišče je pa imela uspeh in se je pismena razsodba dostavila te dni obema strankama. V tej povsem zanimivi razsodbi se pred vsem razpravlja o delokrogu vladnega komisarja kot začasnega vodje okrajnega zastopa, kateri delokrog je manjši, kakor oni okrajnega zastopa in njegovih organov, ki so izvoljeni za gotovo dobo let. Razsodba pravi: Navadna upravna operila glede okrajnega premoženja spadajo na celoma v kompetenco vladnega komisarja, izredne odrede, ki segajo nad navadno upravo, pa le v slučaju silne potrebe, če preti nevarnost, da se zgodi škoda, ki bi je ne bilo mogoče več poravnati. Iz kompetence vladnega komisarja so na celoma izključene vse zadeve, v katerih je okrajni zastop po obstojenih zakonih opravičen postopati do dela po lastni volji. To mejo, ki je postavljena kompetenci interimske uprave okrajnih zadev, je vladni komisar (Lehmann) prekorčil v dvojnem oziru z odredbo, da mora okrajni zastop tekom 40 let po 2000 K na leto odražljavati mestni občini celjski za njen vodovod. Odločitev o tem, če je in v koliko se hoče in mora subvencionirati iz okrajnih sredstev kak vodovod zaradi svojega pomena za skupne interese okraja in njegovih prebivalcev, ne spada k stvarem, v katerih je okrajni zastop v vsem smislu besed avtonomen in se lahko popolnoma po lastni volji odloči proti subvenciji ali za njo. Izpodbijana odredba vladnega komisarja pa sega tudi čez navadno upravo v pravico proračunavanja bodočih avtonomih okrajnih zastopov, tudi če se ne jemlje ozira na velikansko svoto 80.000 K. — S to razsodbo je rečeno, da je odredba Lehmannova postavno neutemeljena. Razsodba je za spodnještajerske razmere velike principijalne važnosti in je dokaz, kakih nasilstev se poslužuje nemštv proti Slovencem, da bi si na teh stroških nabavilo to ali ono drago stvar.

Goriški deželni zbor je imel biti sklican na dan 16. t. m. Ali ker

bodo seje državnega zboru do odgovora najbrže vsak dan, goriški deželni zbor ne bo mogel biti sklican še ta mesec, marveč se bo moglo to zgoditi še tja proti sredini meseca julija. Med ljudstvom na Goriškem vladu velika nevolja radi zavlačevanja sklicanja deželnega zboru.

V goriškem mestnem svetu so izvolili v zadnji seji prvega in drugega podzupana. Prvi je Julij Bombič, ki je že dolgo časa prvi podzupan, drugi je dr. Cesicutt. V kratkem bo volitev župana. Izvoljen bo dosedanji župan dr. Marani.

V Volčah na Tolminskem so »zmagali« pri občinskih volitvah klerikalci. Z »zmagati« se bodo hvalili; ali tako »zmagati«, je lahko, ker ni bilo nasprotuj. Naprednjaki bi bili prav lahko spravili v občinski zastop nekaj svojih mož, ali tega niso hoteli storiti po pametnem preudarku. Klerikalni starejšine so vsi sami nesposobni možje; naprednjaki bi bili morali delati, kakor se je že godilo, hvalili bi se bili okoli pa katoliški starejšine. Tako pa se pokaže v Volčah vsa mizerija klerikalne stranke, kar mora le še podkrepiti naraščajoči napredni živelj.

Sedaj je Štandrež na vrsti. Za drugimi kraji na Goriškem so se oglasili sedaj delavci v Štandrežu tik Gorice, da se ustavovi tudi tam podružnica »Narodne delavske organizacije«. Ustanovni shod bo še ta mesec. Delavci v Štandrežu so bili doslej po večini socialni demokratje.

»Gospodarska stranka« se je pojavila v Furlaniji. Klerikalci nastopajo tam namreč, kjer tako kaže, kot gospodarska stranka in žanjejo tudi uspešne. V Terzu v Furlaniji so zmagali pod »gospodarsko« streho pri občinskih volitvah v dveh razredih popolnoma, v enem pa s polovico kandidatov. V tretjem razredu sta izvoljena kar dva nuna.

Za slovensko šolo v Krminu priderita moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici 14. t. m. veselico v Gorici v prostorih hotela pri »Zlatem jelenu«.

Kolesarsko dirko priderita v Gorici na binkoštni ponedeljek kolekski društvi iz Gorice in Trsta. Obeta se velika udeležba na obsežnem »Velodromu«. K dirki pride tudi odposlanstvo klubov slovenskih biciklistov »Ljubljana«. — Lahko nekaj hujskajo proti tej dirki ter bi radi demonstrirali, pa si najbrže premislico, ker bi jih vsaka demonstracija preneseno drago stala.

Naš roják g. Josip Bervar je imenovan substitutnim članom c. kr. dvorne kapele na Dunaju ter pride ob enem s 1. septembrom na c. kr. dvorne opero.

Redna seja obč. sveta katera bo v petek, dne 5. junija ob šestih popoldne v mestni dvorani s tem-le dnevnim redom: Naznani predsedstva, personalnega in pravnega odseka poročila: 1) o dopisu mestnega magistrata glede besedila zakona, s katerim se imata vodarini priznati značaj javne davčnine. 2) o prošnji »Politčnega, gospod

novega gostilniškega poslopa na mestu sedanje „Švicarije“. Šolskega odseka poročilo o dopisu deželnega odbora glede prispevka mestne občine za snujočo se dvorazredno trg. šolo. Direktorja mestnega vodovoda poročilo o dogovoru zastopnikov mestne občine in zastopnikov občine Ježica glede razširjenja vodovoda. Regulacijskega odseka poročilo o dopisu županovem glede odkupa nekaterih objektov v svrhu regulacije Kolodvorskih in Predilnih ulic. Jubilejnega odseka poročilo glede cesarjevega spomenika. Odseka za oplešavo mesta poročilo o samostalnem predlogu obč. svetovalca Franchettija glede določitve imen potom in drevoredom na posestvu Podturnske graščine. Klavničnega ravnateljstva poročilo o prometu v mestni klanici in na živinskih sejmih leta 1907. Samostalni predlog obč. svet. I. Predoviča glede hodnika na Poljanski cesti. Tajne seje dnevnih red je: Finančnega odseka poročilo glede določitve cen raznim stavbiščem na zemljišču prejšnjega vojaškega oskrbovališča. Personalnega in pravnega odseka poročilo o imenovanju ravnatelja slovenskega gledališča ljubljanskega. Disciplinare komisije poročilo o treh disciplinarnih zadevah. Direktorja mestne elektrarne poročilo o prošnji nekega uslužbenca za nagrado. Obretnega odseka poročilo: 1) o odločbi c. kr. deželne vlade glede gostilniške koncesije Klementine Ravnharjeve; 2) o dopisu mestnega magistrata glede podelitev koncesije Idu Fischerjevi za trgovino s knjigami, muzikalijami itd.; 3) o prošnji Maksu Hrovatina za koncesijo za ročni tiskarski stroj; 4) o prošnji Uršule Kadunčeve za prenos starinarske koncesije; 5) o prošnji Mihe Weissu za začasni prenos gostilniške koncesije; 6) o prošnji Jerneja Matevžeta za prenos gostilniške koncesije; 7) o prošnji Ivana Grila za podelitev gostilniške koncesije; 8) o prošnji Ivana Miklavca za podelitev gostilniške koncesije; 9) o prošnji Marije Blažketove za podelitev koncesije za točenje kave in čaja.

Kje stanuje Mrtvoud? To vam pove včerajšnji „Slovenec“, ki počela, da je nekoga gospoda zadel mrtvoud v svojem stanovanju v Novem Vodmatu. Ni dovolj, da se duhoviti sobotni listkar „Slovenec“ norčuje iz našega jezika, zdaj devljejo se v dnevnih novicah slovenščino na natezalnico.

Nesnaga v likvidaturi računskega oddelka fin. direkcije. Kako je nekaterim ljudem pri sru umaznost, to je že od sile. Prekrasen dokaz za to nam daje likvidatura računskega oddelka finančnega ravnateljstva. Tu merodajni gospodi kar noče iti v glavo, da bi se pod osnažil s kako vodo, ne, tega ni treba, saj za uradništvo in stranke je že dobro. Nesnaga je toliko, da smrdi v tem lokalnu kot v kaki beznici in da so se že naše stenice ondi. Lep c. kr. državní urad! Vprašali bi državnega sanitetnega referenta, če mu je kaj znano o tej umazanosti. V imenu pritožujočega se občinstva in ubogega uradništva prosimo, naj v likvidaturi računskega oddelka pri finančni direkciji vsaj nekoliko skrbi za snago.

Skrjana brezobzirnost. Iz učiteljskih krogov se nam piše: Neka silno občutljiva stranka se je vodstvu deželne ljudske šole na Vrtači pritožila radi petja, ki jo baje moti v sicer mirnih in brezposelnih doppoldanskih urah. To je naravnost brez pretiranja rečeno brezobzirnost. V šoli, kjer je 20° do 22° R. vročine, se vendar ne more ozirati na pritožbe brez podpisa, ker je očividno pisca samega sram neopravičene pritožbe. Komur petje ne ugaja in ga moti morda v lepih predpoldanskih uricah, naj pa sam zapre lastna okna, ker mora vendar uvaževati blaginjo mladine, ne pa misli samo na svojo lastno udobnost. Čujemo, da je slično pritožbo dobilo tudi vodstvo III. mestne deželne ljudske šole, seveda tudi brez podpisa, ki jo je s primernim vpoštovanjem vrglo — kamor tako spada — v ko! Ti ljudje nimajo najbrže nič otrok, ker sicer ne bi mogli zahetiti takih pretiranih želja.

Novodobna Šiška. Naša sosedna, prijazna Šiška, se kaj urno razvija in lepša na vseh koncih in krajih. Stavijo se lepe zgradbe in otvarajo vedno nova pota in ceste. Kako se je lepo razvila, pokaže se občinstvu na Binkoštu nedeljo na veliki „Slavčevi“ pomladani veselic. Da pa se občinstvo preje orientirira po Šiški, lotila sta se dva domača inženirja dela ter napravila krasne načrte regulirane Šiške ter sta te načrte razstavila v izložbah knjigarnje L. Schwentner, Prešernove ulice in trgovine s steklom F. Kollmann na Mestnem trgu slavnemu občinstvu na vpogled.

Celjski okrajski glavar baron Müller-Hörnstein je dobil naslov in značaj namestniškega svetnika.

Poreka. Danes se je poročil g. ing. chem. Jakob Turk, vodja kmetijsko-kemičnega preskuševališča

v Ljubljani, z gospico Mici Bartollo v Ljubljani. Iskreno čestitamo!

„Sava“ društvo svobodomskega slovenskih akademikov na Dunaju naznanja, da se vrati III. redni občni zbor v soboto, dne 6. t. m. v prostorij restavracije „Krautstoff“ (I. Universitätsstrasse 7) Zacetek točno ob 7. zvečer. Svobodomskega slovenskih gospodje dobrodoši!

Umrla je v Mokronugu gospa Marijana Bulc roj. Sveti, so proga ondotnega mesarja in gostilničarja gosp. Antonia Bulca. N. v m. p!

Ustanovni občni zbor „Zvezne narodnih društv za Štajersko in Korotko“ bo ob Petrovem v Celju. Pristopne izjave se posiljajo nadučitelju g. Pesku v Narplju pri Ptujski gori ali pa uredništvu „Domovine“.

Planinci na Golico! V najlepšem četvrtku je sedaj ta po svojem razgledu najmenitevša in za sedaj, kakor po letu, pristopna gora. Kadnikova koča na vrhu Golice je že preskrbljena z vsem potrebnim provijantom in pijačo. Kdor je prijetljiv planinske narave v krasnem pomladnem četvrtku, ko snežnobele narcise pokrivajo vse goliške planjave od vnožnice do vrha, nai ne zamudi binčošnih praznikov in poleti na Golico.

Ustanovni občni zbor žentviljskega „Sokola“ bo v nedeljo po poldne ob 5. v Št. Vidu pri Žibertu. Na zdar!

Boj za Št. Lenart v Slov. Gorici. Nemci so se vrgli v veliko silo na Št. Lenart v Slov. Gorici na Štajerskem. Na vsak način ga hčajo ponemčiti. Pred vsem jim je napoti slovenska šola in slovensko učiteljstvo te šole. Temu hčajo postaviti nasproti nemško šolo in nemško nacionalno učiteljstvo, kajti kaščna je šola in učiteljstvo, kajti so potem prebivalci kraja. Nemci očitno priznavajo, da se je boj za Št. Lenart še le pričel in da se razvije v pravo vojno. Usodopolno bo za onega, ki bo premagan v tej ljuti vojni, posebno za Slovence, če bomo premagani. Pomenljive so besede, ki jih beremo v nekem nemškem listu: „Št. Lenartom bi veliko pado...“ Uvažujemo te besede in bodimo pripravljeni na naskoke sovražnikov!

Karavanski bratje v Ljubljani prirede v nedeljo, dne 7. t. m. izlet v Celovec. Zbirališče je na državnem kolodvoru v Šiški ob 5. uru 15 m zjutraj.

Prememba posesti. Trgovec Fran Keenda v Novem mestu je kupil hišo od svojega očma Ivana Perka na Glavnem trgu.

Uboj. Pred tržaškimi porotniki je stal včeraj 33letni tovarniški čuvaj Franc Kosec, ker je 3. marca v prepriku v Kantridi v Istri ustrelil s samokresom Štefanu Dobreniču, da je ta umrl v par minitah. Obsojen je bil na 4½ leta težke ječe.

Samomor. Žile na rokah in na vratu si je prerezal samski posestnik Blaž Grulec v Celju. Našli so ga mrtvega ob Hudinju. Vzrok samomora strah pred neko latinskim tožbo.

Kolo je bilo ukradeno snoči nekemu tukajšnjemu gostilničarju. Kolo je črno pleskano, na sprednjem kolesu je gornji plăšek. nekoliko raztrgan, držala so iz plute in je na enem končni obroček pokvarjen, enega pa nima. Kolo je imelo torbico z orodjem, je tvrdke „Star“ in je bilo vredno 150 K.

Izboljene in najdeni reči. Gospa Camila Rigetti je izgubila črno usnjato ročno torbico, v kateri je imela 3 ključa in nekaj posnetcev, vredno 10 K. — Gospa Marija Lirkarjeva je našla pasji nagobnik. — Godec Sigmund Wohlfart je izgubil niklasto uro s posrebreno verižico. — Zasebničica Kristina Bayerjeva je izgubila ročno torbico, v kateri je imela za 15 K drobiša, bankovce za 20 K in dvoje zlatih očal. — Dvoga Marija Lukmannova je izgubila bankovec za 20 K. — Gosp. Ivan Pelekleni je našel zavitek s trakovi. — Brivski pomočnik Alojzij Viborni je našel usnjato torbico z manjšo sveto denarjo. — Ga. Marija Kožuhova je izgubila rjava denarnico z večjo sveto denarjo. — Andrej Logar je izgubil denarnico z manjšo sveto denarjo. — Gosp. Alojzij Tikoč je našel srebrno remontoiro uro s srebrno verižico.

Društvena godba ljubljanska koncertuje jutri popoldne v kinematografu „Edison“, Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“ in sicer pri predstavah ob 5., 6., 7. in 8. v zvečer.

Društvena godba ljubljanska koncertuje danes zvečer v hotelu „Južni kolo dvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. uru zvečer. Vstopnina posta.

Drobne novice. — Bavarski školje so vsem bavarskim katoličanom prepovedali obisk inomoškega vseučilišča, češ, da uči na tem zavodu prof. Wahrmund modernistične krive nauke.

— Parik „Vaterland“ se ni potopil, kakor so pisali nekateri časopisi, ampak je usidran pri Antverpu.

— Nidostna obravnava v pravdi Polonyi-Lengyel bo šele jeseni. Pravdni akti tehtajo že sedaj 37 kilogramov.

— Jubilejski spreved na Dunaju se najbrže praloči, ker zahteva občinski svet, da se morajo ob slavnostnem prostoru podreti lesene galerije, ki ovirajo promet.

— Rival milijonar Philippssen v Berlizu je bil zaradi neverjanja in konkursa obsojen v devetletno ječo.

— Zlodni ruskih teroristov. Grad Krončil ob proggi Varšava. Sol dav so ponoči napadli teroristi, ga oropali in zaščitali. Oskrbnika in njegovo ženo so ustrelili.

— Traplo Emila Zole so včeraj izkopali na pariškem pokopališču Montmartre ter ga prenesli v Pantheon.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Nečloveška mati. Na zatožni klopi sedi 22 let stara Marija Križanec, kavarniška blagajničarka iz Ceste pri Rogatcu doma, zaradi umora svojega 2½ meseca starega otroka, krščenega na ime Gizela. Dne 8. novembra m. l. je obvestil župni urad D. M. v Polju tukajšnjega okrajnega sodišča, da je Marija Križanec, nastekarica v tovarniški restavraciji v Velčah porodila nezakonskega otroka, in kmalu po porodu zapustila ta kraj. Ljubljansko sodišče je odstopilo dolične spise okrajnemu kot za to pristojnemu sodišču v Rogatcu. To sodišče, kot nadvarstvena oblast, je vedno poizvedbe po nezakonski materi, in dognalo, da službuje kot blagajničarka v kavarni »Narodni dom« v Pulju. Vsled tega je naprosilo sodišče tamošnji mestni urad, da bi nezakonska mati izpovedala o preskrbljenju tega otroka in o nezakonskem očetom. Dne 6. marca t. l. se je Križanec na povabilo zglašila pri tem uradu ter izpovedala, da je oddala svojega otroka v Sarajevo neki babici v oskrbovanje. Drugi dan se je pa zopet zglašila pri tem uradu s prošnjo, naj bi se je ne klical več k zaslišbi, ker se boj izgubiti službo, a že čez dva dni se je zopet tu prostovoljno zglašila in priznala, da je otroka umorila. Obdolženec je leta 1906. porodila prvega nezakonskega otroka, katerega ima v oskrbi pri Jožefi Capellan v Gorici. Drugega otroka je imela z agentom Moricem Rauschom, s katerim se je seznanila v Splitu. To dneje porodila dne 30. oktobra 1907 v Velčah ter ga dala tam v rejo Alojziji Predikaka. Kako lahkomisljenega značaja da je obdolženka, kaže dejstvo, da se v obeh slučajih ni brigala za izterjanje alimentov od nezakonskih očetov, in še, ko se je proti njej uvedla preiskava radi umora, je sodišče očeta prvega nezakonskega otroka (Adele) prisililo k plačevanju primernih alimentov. Obdolženka svoje dejanje odkrito prizna. Marija Križanec je služila v raznih krajih kot nastekarica in blagajničarka. Ker je imela sama skrbeti za dva nezakonska otroka, je sklenila, oddati mlajšo Gizelo svojim staršem, ki imajo kmetijo v Cesti. A kmalu se je ustrašila teh misli in sklenila, se otroka iznenediti. Pripeljala se je v Ljubljano in se nastanila v hotelu pri »Lloyd«. Peljala se je z izvoščkom po otroku v Velče in ga vzela seboj. Otrok je mirno spal, ko ga je prinesla v svojo sobo, nato je vzela karbolovo klinino, ki jo je imela v steklencu ter zlila nekaj kapljic tega strupa otroku v usta, ki je po preteklu treh ur umrl. Mrtvega otroka je spravila v svoj kovčeg, in ker ji je primanjkovalo sredstev, zastavila je v Ljubljani svojo zlato zapestnico ter se z mrtvim otrokom odpeljala v Trst. Tam si je najela prenočišče v hotelu »Evropa« in se vpisala za Ilona Hofmann. Drugi dan je zavila otrokovo truplo v papir, najela čolnarja, da jo je vozil po morju, potem pa neopazeno zavitek v morje spustila. Iz Trsta se je odpeljala v Pulj, kjer je dobila v kavarni »Narodni dom« službo. Obdolženka trdi, da so jo le posmanjkane, skrbi in sramota pred svojimi starši do tega privedli. Temu nasproti sta pa njena roditelja izjavila, da bi bila druge volje otroka. Priča Alojzija Predikaka je izpovedala, da jo je iznenadila vest, ko je dne 19. januarja t. l. prišla obdolženka k nji, da bo otroka vzela in ga nesla materi na Štajersko. Seboj ni ničesar prinesla, da bi otroka zavila, in poleg še priponnila, da se tak otrok ne prehlaudi, tudi mleka ni marala seboj, katerega ji je priča ponujala. Dalje pravi priča, da se ji je eduno zdelo, ko se je z otrokom peljala z izvoščkom mesto na postajo Zalog, v Ljubljano. Tudi druge priče izpovedo, da je bila Marija Križanec zelo nezanesljiva oseba v službah, da je dosti za

služila ter na več kraji kot blagajničarka dolg pustila, sploh je bila skrajno lahkomišljena. Obdolženka ne ve na vse te izjave dosti ugovarjati.

Porotnikom so bila stavljena tri vprašanja, od katerih so prvo glaseče se na umor, in tretjo zaradi lažnivega zglašenja soglasno potrdili, drugo, če je izvršila umor v duševni nezmožnosti, pa zanikali. Sodišče je ob sodilo Marijo Križanec v smrt na večalih.

Uboj. Ignacij Klopčar, 18 let stari kovaški pomočnik v Tomčevecu, je imel vsled preziranja neko mrzljivo proti fantoma Janezu Mavcu in Janezu Blažu, saj se je sam proti Avgustu Japeljnu izrazil, da ima na oba piko. Bilo je 8. majnata t. l. zvečer, ko je fant Miha Anžin pred cerkvijo v Tomčevecu vprisko drugih dražil Janeza Mavca, češ, da je on Rudolfa Dobovščka, ljubimca nekega domačega dekleta, podil. Mavec je zatrjeval neresničnost tega sumničenja, in da bi se popolnomu opravičil, poklicali so na odgovor fanto Jožefeta Cundra, ki je te čenčarie raztrošil. Cunder je res prisel na vas, Mavec ga je stavil na odgovor, potem mu pa dal zaušnico. Klopčar, ki je med tem sedel na travi, je takoj skočil pokonec, ter hitel za Mavcem, ki se je hotel lotiti Cundra. Da bi pretep zabral, ovil se je poleg stojec Janez Blaž Klopčarju okoli vrata, a Klopčar se je urno obrnil in dregnil Blaža z ostrino v levo ramo, enkrat pa v hrbet. Med tem ko je bila prva poškodba lahka značaja, je bila druga smrtonosna, kajti nož je prerezal med 8 in 9 rebrom leva pljuča in levo polovico prepone. Oddali so Blaža v deželno bolnico, kjer se ga je moglo še zasišati, tretji dan po tem dogodku je pa umrl. Obdolženec je vse odkrito priznal.

Obdolženec je bil spoznan krvim le pregreška zoper telesno varnost in obsojen na 5 mesec v zapora. Nesreča nikdar ne počiva. Tovarniška delavca na Savi, in sicer 18letni Blaž Lipovec in istoletni fant Anton Razinger sta se vzliči temu, da sta si bila dobra prijatelja, vendar večkrat kaj sporekla. Tako se je zgodilo tudi dne 23. svinčana t. l. v tovarni, da je vrgel Razinger vsled prepričanja prijatelja Lipovca zbratelj v obraz, kar je pa tega tako razjezilo, da je zgrabil špicasti kremplj ter ga vrgel proti Razingerju in ga zadel na glavo. Prizadejal mu je s tem precej močno poškodbo in se je Razinger vsled bolečin jokal. Razinger je bolel nekaj časa glava, zdravniške pomoči pa ni iskal, ker se je bal za Lipoveca, da bi ne bil kaznovan. Hodil je redno v tovarno na delo, vendar se je materi zdelo, da sin vedno bolj bleđ postaja. Imel je vedno bolečine v glavi. Dne 24. svinča t. l. je postal Razingerju pri delu tako slab, da je moral iti domov, kjer se je onesvestil in kmalu potem umrl. Raztelesba je dognala, da je bila edino rana na glavi kriva njegove smrti, kajti pod zacetljeno kožo se je meče naprej na glavni gnojilo in skozi malo odprtino lobanje so prišli majhni gnojni deleci na možganske opne, in ker se je mehka možganska opna vnela, nastopila je Razingerjeva smrt. Lipovec ničesar ne tajti. — Sodba sledi.

Resna ženitev!

Mladenič v dobi službi, s samostojnim gospodinjstvom, katerega ne veseli zahajati o družbi, zato ni imel prilike se seznaniti z damami, išče tem potom primerne družice. Je tregnega, mirnega vedenja in izobražen. Reflekta se na gospodčino do 40 let z vsaj 10.000 K premoženja.

Ponudbe s polnim imenom pod „10 tisoč“ na uprav. „Slov. Naroda.“ Da se varuje medsebojna diskretnost, posreduje obojestransko korespondenco le uprav. „Sl. Naroda“. 2021 1

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
800g 52.
Najboljše
krem. čistilo
za zobe
* Seydl *
Dobiva
se
pošod.
Izdeluje:
O. Seydl
Gitarjeva ulica 7.

Preda se takoj 1½ leta star rjav

pes prepeličar

(irski setter).

Več se izve pri uprav. „Slovenskega Naroda“. 2004-1

Službo pisarja

v mestu ali na deželi išče mlađenič z lepo pisavo ter vajen korespondence. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod „marljiv“ pošte restante Gornji Logatec. 1954-3

Odda se takoj
slovenska brivnica

v Gorici.
Mesečni dohodek K 500—. Pogoji so zelo ugodni, ker se lahko odplačuje v mesečnih obrokih net let.

Pismena vprašanja na Rudolfa Draščeka v Gorici. 1979-3

Spreten
kovinski strugar

(Eisendreher) zmožen obeh deželnih jekov se išče za čimprejšnji nastop. Prednost imajo taki, ki so že delali v kaki predilnicni. 1985-2

Ponudbe z zahtevno plačjo na uprav. „Slov. Naroda“ pod „kovinski strugar“.

Enonadstropna novozidana:

hiša

v Slovenski vasi pri Kočevju, blizu železnice, kjer se sedaj izvršuje gostilna, z hlevom, ledencem, sadnim vrtom, kegljiščem in 80 do 85 orakov sveta, največ gozda, se proda iz proste roke. 1961 3

Vprašanja na Adelja Braune, v Kočevju št. 96.

v zalogi dobre ure 1949 2 po tovarniških cenah.

Poprave tudi najtežje, se zajamčeno hitro in najceneje zvršujejo v lastni delavnici.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Majerja

Notarska pisarna v Ljubljani
sprejme za popoldne
v
pomožnega uradnika

ali uradnico z lepo pisavo. 1991-3
Ponudbe s svedočbami na uprav. „Slovenskega Naroda“.

Primerna birmanska darila

„Angleško skladisče oblek“

O. BERNATOVIC

v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

Moderna svilena krila

iz šumeče svile, dalje krila iz listra, klota in batista. Predpasniki za dame, deklice in otroke — vedno v največji zalogi pri ...

P. Magdić, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Razpisujejo se službe

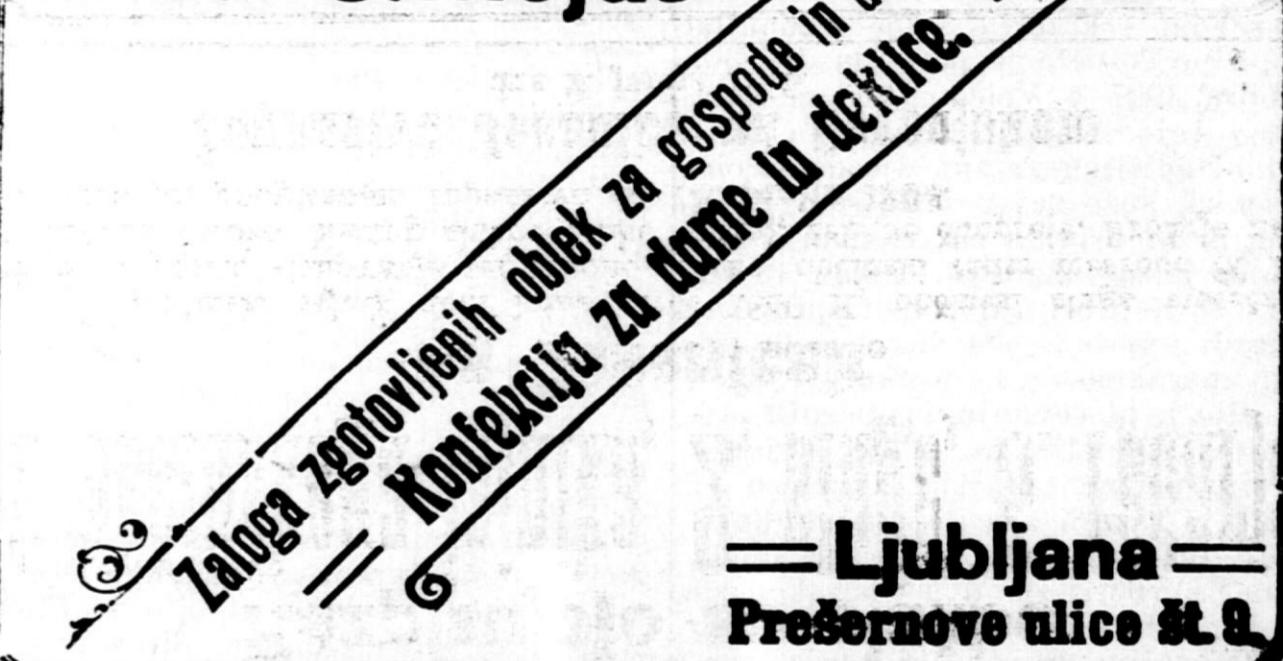
**1. občinskega tajnika, 2. sluge, 3. redarja
na Jesenicah.**

Občinski tajnik dobi letne plače 1840 K, občinski sluga mesečno 83 K in prosto stanovanje ter uradno obleko, občinski redar mesečno 80 K in uradno obleko. Nastop službe lahko takoj, želi se čimprej. Prošnje naj se vlože pri podpisanim županstvu do 10. junija 1908.

Županstvo Jesenice na Gorenjskem

dne 2. junija 1908.

Gričar & Mejač

Ad. št. 3435.

Razglas.

Vsled sklega občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 14. januarja, oziroma 14. aprila 1908 razpisuje podpisani mestni magistrat za zgradbo novega betonskega kanala v Japljivi ulici in podaljšanje glavnega cestnega kanala na Miklošičevi cesti ter kanala iz kamenih cevi v Jenkovi ulici na dan

16. junija 1908 ob 10. dopoldne.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki so razgrnjeni v pisarni mestnega stavbnega urada ob navadnih urah vsakemu na vpogled.

Ponudbe, v katerih so posamezne cene, kakor tudi preračunjeni zneski s številkami in besedami navesti, vložiti je ob določenem času zapletene in s 5% nim vadjem, ki ga je določiti na podlagi proračunjenih vstop opredljene, pri mestnem stavbnem uradu.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem raspisanim pogojem ustrezale in na take, katere se bodo pogojno glasile ali se prekasno vlože, se ne bodo oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 30. maja 1908.

Podružnica v Spiljetu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Strošarjeva ulica štev. 2. Reservni fond K 200.000.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po

4 1/2 0%

Kupuje in prodaja vrednostne papirjev vseh vrst po kulantnem kurzu.

858 27

Za birmo!

Velika izber

krasnih oblek { salonske obleke
za dečke. lastnega izdelka.

A. KUNIC
Ljubljana, Dvorski trg štev. 3.

!! Za birmance !!

dober :: botrice in botrčki ::

primerna birmanska darila

različnih lepih ur z zlatimi in srebrnimi veržicami, uhanov, zaprostic, broš itd.

po najnižjih cenah

pri znani tvrdki

1916 4

L. ČERNE

zlatar in trgovec z urami ter zaprisež. sodn. ce ilic

Ljubljana, Wolfove ulice 3.

1948-3

ANTON ŠARC

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8.

Šivalnica z elektr. obratom: Sv. Petra nasip št. 7.

z Svetlikalknica: Kolodvorske ulice št. 8. ::

Srajce za gospode po meri od K 4— naprej
iz angl. cefirja „ 6—
Opreme za neveste (izborni domači delo) „ 400—
Okazija mnogovrstnega perila, posamezni modeli.
Zelo znižane cene.

Rako ozdravim?

Tega uči naša 64 strani obsežna ilustrovana

brezplačna knjiga

Priporočamo zato vsakemu bolniku, zlasti takim, ki jih muči nervoznost, nevraštenija, revmatizem, bolezni v krizu in glavi, želodčne in črevne težave, srčna slabost, ohromelost itd. in oslabelosti vseh vrst naj se takoj obrne na nas in kdo pošlje zdolj stoječ kupon, dobi takoj našo gori navedeno brošuro v zaprti kuverti gratis in franco.

Premnoga zahvalna pisma potrujejo presajno velike in senzacionalne uspehe našega zdravilnega načina.

**Elektroterapevtička ordinacija, Dunaj I., Neuer Markt 14
I. nadstr. odd. 61.**

4. junija 1908.

Kupon za brezplačno knjigo.

Elektroterapevtička ordinacija na Dunaju I., Neuer Markt 14, I., odd. 61.

Prosim, pošljite mi knjigo „Razpravo o moderni elektroterapiji“ gratis in franko pod zaprtu kuvert.

Ime:

Naslov:

Za dame specialna damska brošura.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 200.000.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po

4 1/2 0%

Kupuje in prodaja vrednostne papirjev vseh vrst po kulantnem kurzu.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.